

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lagstiftning om partiell sjukdagpenning**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att sjukförsäkringslagen, arbetsavtalslagen, lagen om kommunala tjänstemedhavare, lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om offentlig arbetskraftsservice skall ändras.

En försäkrad skall ha möjlighet att arbeta deltid och dessutom få partiell sjukdagpenning när en sjukdom varat minst 60 sjukdagpenningss dagar. Partiell sjukdagpenning skall vara en självständig förmån som betalas under förutsättning att en arbetstagare i ett anställningsförhållande på heltid har kommit överens med sin arbetsgivare om att arbetet utförs deltid för en i lagen angiven viss tid. Bestämmelser om det avtal om deltidsarbete som skall ligga till grund för den partiella sjukdagpenningen skall ingå i arbetsavtalslagen och lagen om kommunala tjänsteinnehavare.

Syftet med systemet med partiell sjukdagpenning är att stödja den försäkrades rehabilitering och återgång till arbetet.

Partiell sjukdagpenning betalas till en arbetstagare eller företagare som är arbets-

oförmögen på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen. Arbetsoförmågan skall fortgå under hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. Beloppet av den partiella sjukdagpenningen skall alltid vara hälften av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen och den skall kunna betalas för 12—72 vardagar.

Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så, att en person inte samtidigt kan få partiell sjukdagpenning och en arbetslöshetsförmån, och lagen om offentlig arbetskraftsservice så, att en person inte samtidigt kan få partiell sjukdagpenning och utbildningsstöd. Den tid för vilken en person har fått partiell sjukdagpenning i enlighet med sjukförsäkringslagen skall förlänga granskningsperioderna för arbetsvillkoret för löntagare och företagare.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge.....	4
1.1. Lagstiftning och praxis.....	4
Sjukdagpenning och förutsättningarna för beviljande av den.....	4
Rehabiliteringsbehovet och utredningen av det under dagpenningsperioden.....	4
Maximitiden för sjukdagpenningen	4
Sjukdagpenningens primärtid, sekundära karaktär och förhållande till övriga förmåner	5
Sjukdagpenningens belopp.....	5
Arbetsstagares rätt till lön för sjukdomstid och betalning av sjukdagpenning till arbetsgivaren.....	6
1.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet o ch i EU.....	6
Allmänt.....	6
Sverige.....	6
Danmark	7
Norge.....	7
1.3. Bedömning av nuläget	8
Definitionen av arbetsoförmåga enligt sjukförsäkringslagen.....	8
Uppnående av maximitiden och kravet på 12 månaders arbetsförmåga.....	8
Olika begrepp för arbetsoförmåga och rätten till invalidpension	9
2. Målsättning och de viktigaste förslagen	9
2.1. Målsättning	9
2.2. De viktigaste förslagen	9
3. Propositionens konsekvenser.....	11
3.1. Ekonomiska konsekvenser	11
3.2. Samhälleliga konsekvenser	12
4. Beredningen av propositionen	13
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll.....	13
DETALJMOTIVERING	14
1. Lagförslag	14
1.1. Sjukförsäkringslagen.....	14
1 kap. Lagens syfte och tillämpningsområde	14
8 kap. Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning	14
11 kap. Beloppet av dagpenningsförmånerna.....	17
15 kap. Verkställighet.....	17
1.2. Arbetsavtalslagen.....	17
1.3. Lagen om kommunala tjänsteinnehavare.....	20
1.4. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	20

3 kap.	Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner	20
5 kap.	Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning	20
1.5.	Lagen om offentlig arbetskraftsservice	21
9 kap	Utbildningsstöd.....	21
2.	Närmare bestämmelser och föreskrifter	21
3.	Ikraftträdande	21
4.	Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	21
LAGFÖRSLAGEN		22
om ändring av sjukförsäkringslagen.....		22
om ändring av arbetsavtalslagen		25
om ändring av 26 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare		25
om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa		26
om ändring av 9 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice		27
BILAGA		29
PARALLELLTEXTER		29
om ändring av sjukförsäkringslagen.....		29
om ändring av arbetsavtalslagen		34
om ändring av 26 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare		35
om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa		36
om ändring av 9 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice		39

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Sjukdagpenning och förutsättningarna för beviljande av den

Sjukdagpenningen ersätter inkomstbortfallet för en 16—67-årig försäkrad i Finland under den tid han eller hon är förhindrad att utföra sitt arbete på grund av arbetsförmåga till följd av sjukdom. För att dagpenning skall kunna beviljas direkt efter självrisktiden förutsätts att den försäkrade har varit i eget arbete eller förvärvsarbete i tre månader omedelbart innan arbetsförmågan inträdde. Om detta arbetsvillkor inte uppfylls börjar rätten att få dagpenning då arbetsförmågan oavbrutet har varat 55 dagar. Arbetsvillkoret uppfylls då den försäkrade t.ex. har förvärvsarbetat, varit verksam som företagare, varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller studerat.

Med arbetsförmåga avses i sjukförsäkringslagen (1224/2004) ett sådant av sjukdom framkallat tillstånd under vilket den försäkrade, medan sjukdomen varar, är oförmögen att utföra sitt vanliga arbete eller därmed nära jämförbart arbete. Det är fråga om ett orsakssamband mellan den försäkrades funktionsförmåga och sjukdom, dvs. om individens förmåga att utföra sitt arbete trots eventuell sjukdom eller skada eller eventuellt lyte. En yrkesmässig bedömning av arbetsförmågan görs i allmänhet på grundval av det arbete som utförts innan arbetsförmågan inträdde.

När den försäkrades situation bedöms i samband med behandlingen av ett sjukdagpenningsärende är det en central utgångspunkt att man skaffar tillräckliga uppgifter om de sjukdomar som påverkar arbetsförmågan och om de begränsningar av funktionsförmågan som följer av dem. Dessutom behövs relevanta uppgifter om den försäkrades arbete och arbetsförhållanden samt om de krav som ställs i arbetet. För utredningen av arbetsförmågan skall ett läkarintyg eller läkarutlåtande visas upp. På basis av ett kortfattat läkarintyg, t.ex. ett läkarintyg A eller

motsvarande, kan dagpenning beviljas för sammanlagt högst 60 dagar. När arbetsförmågan varar längre än så, skall den försäkrade i allmänhet visa upp ett läkarutlåtande B eller motsvarande. Den försäkrade kan även remitteras till ytterligare undersökningar för en bedömning av arbetsförmågan eller en utredning av hälsotillståndet.

Rehabiliteringsbehovet och utredningen av det under dagpenningsperioden

Folkpensionsanstalten skall vid behov utreda en försäkrads behov av rehabilitering. Rehabiliteringsbehovet skall dock utredas senast när den försäkrades sjukdagpenningsdagar överstiger 60 dagar. Om det i samband med beredningen av dagpenningsärendet framkommer att den försäkrade hotas av en utdragen arbetsförmåga eller en försvårad återgång till arbetet, skall vid behov den försäkrades rehabiliteringsmöjligheter utredas samt rehabilitering ordnas eller andra åtgärder som stöder arbetsförmågan övervägas. Rehabiliteringsbehovet bedöms vid behov även då 150 dagpenningsdagar uppnås. En utredning av rehabiliteringsbehovet kan komma i fråga även i samband med ansökan om pension. Enligt lagen skall Folkpensionsanstalten innan den fattar beslut om invalidpension vid behov se till att den försäkrades möjligheter till rehabilitering har klärats.

Maximitiden för sjukdagpenningen

Sjukdagpenning beviljas från följande vardag efter självrisktiden. Självrisktiden omfattar den dag då arbetsförmågan inträdde och nio vardagar efter det. Om arbetsförmågan inträder på nytt på grund av samma sjukdom inom 30 dagar efter det att den förra dagpenningsperioden upphörde, betalas sjukdagpenning från och med följande vardag efter arbetsförmågans inträde. Sjukdagpenningen är avsedd att ersätta sådan arbetsförmåga som beror på sjukdom och som varat kortare tid än ett år. Dagpenning utbetalas högst till utgången av kalendermånaden före den månad då antalet dagpenningsdagar skulle uppgå till 300 dagar. Till denna maximitid räknas

nas sjukdagpenningdagarna för de två år som omedelbart föregår arbetsoförmågans inträde. Har den försäkrade emellanåt varit arbetsför i minst ett år, skall inte dagpenningdagarna före denna tid beaktas. Dagpenning kan beviljas även om maximitiden gått ut, om det har gått mera än ett år sedan den förra arbetsoförmågan upphörde. Sjukdomsdiagnosen har i detta fall ingen betydelse. Som arbetsförmögen betraktas inte en försäkrad som får full lagstadgad invalidpension eller annan ersättning på grundval av arbetsoförmåga. Sjukdagpenning kan dock beviljas efter maximitiden även om den försäkrade inte har varit arbetsförmögen ett helt år i sådana fall då arbetsoförmågan beror på en ny sjukdom. Som ny sjukdom betraktas en sjukdom som inte har orsakat arbetsoförmåga under den förra maximitiden och som inte kan anses hänföra sig till den tidigare arbetsoförmågan.

Sjukdagpenningens primärtid, sekundära karaktär och förhållande till övriga förmåner

Sjukdagpenningens primärtid fastställs för definieringen av den tidpunkt då full arbetsoförmåga enligt arbetspensionslagarna börjar. Invalidpensionen kan börja tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken primärtiden gick ut, med undantag för de särskilda situationer som avses i 4 d § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961). För sjukdagpenningen beräknas en primärtid när antalet dagpenningdagar första gången är minst 150. Primärtiden omfattar de 150 första dagpenningdagarna samt efterföljande fem fulla kalendermånader. Primärtiden utgår redan i slutet av den fjärde månaden om även maximitiden för sjukdagpenningen skulle utgå då.

Sjukdagpenningen är en sekundär ersättning i förhållande till de förmåner som enligt andra lagar betalas på grund av samma arbetsoförmåga. I praktiken innebär detta att om en person får ersättning på grund av samma arbetsoförmåga även med stöd av någon annan lag, får han eller hon sjukdagpenning endast till den del den överstiger den ersättning som betalas med stöd av den andra lagen. Sådana förmåner som skall dras av är förmåner som enligt någon annan lag betalas

för samma arbetsoförmåga och för samma tid, ersättning som ansluter sig till någon annan ersättningsskyldighet samt motsvarande ersättningar enligt en utländsk lag.

Den försäkrade har inte rätt till sjukdagpenning för den tid under vilken han eller hon får studiepenning enligt lagen om studiestöd (65/1994), rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller ersättning för inkomstbortfall på basis av en olycksfalls- eller trafikförsäkring eller med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller i lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990). En försäkrad som får arbetslöshetspension, ålderspension, förtida ålderspension eller deltidspension med stöd av folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller som har rätt till invaliditetspension som beviljats med stöd av 22 § 1 mom. i folkpensionslagen, har inte heller rätt till dagpenning. En försäkrad som är yngre än 68 år har dock rätt till sjukdagpenning om han eller hon vid erhållandet av nämnda pensioner eller vid erhållandet av särskilt stöd till invandrare arbetar och blir arbetsoförmögen i detta arbete.

Sjukdagpenningens belopp

Sjukdagpenningens belopp fastställs på grundval av den arbetsinkomst som konstaterats vid beskattningen året före arbetsoförmågans inträde. Lantbruksföretagarnas och andra företagens arbetsinkomst fastställs på grundval av den arbetsinkomst som fastställts som grund för pensionsförsäkringen. Har företagaren inte någon FöPL- eller LFöPL-försäkring betraktas som hans eller hennes arbetsinkomst den vid föregående beskattning konstaterade förvärvsinkomstandelen av näringsverksamhet, jordbruk och sammanslutning, löneinkomsten av eget företag eller jordbruk, arbetsersättningen i anslutning till företagsverksamhet och inkomsten av renskötsel. Dagpenningen kan även betalas på grundval av de arbetsinkomster som erhållits för de sex månader som föregår arbetsoförmågan, om dessa inkomster fortlöpande

har varit väsentligt större än de inkomster som fastställts i beskattningen.

Arbetstagares rätt till lön för sjukdomstid och betalning av sjukdagpenning till arbetsgivaren

Bestämmelserna om den lön som betalas för tiden för sjukledighet ingår i arbetsavtalslagen (55/2001). I 2 kap. 11 § 1 mom. i arbetsavtalslagen föreskrivs om arbetstagarens rätt till lön under sjukledighet på heltid innan dagpenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen börjar. Dessutom har i arbets- och tjänstekollektivavtalen överenskommit om arbetstagares och tjänstemäns eller tjänsteinnehavares rätt till lön för sjukdomstiden. Enligt arbetsavtalslagen har arbetstagarnas och arbetsgivarnas riksomfattande föreningar rätt att avtala om lönen för sjukdomstiden på ett sätt som avviker från lagen. I flera arbetskolllektivavtal har arbetstagarens rätt till lön för sjukdomstid begränsats med en eller flera s.k. karensdagar. Å andra sidan har det genom arbetskolllektivavtal överenskommit om arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid för en längre tid än vad som föreskrivs i lagen. I praktiken fastställs arbetstagarens rätt till lön för sjukdomstiden enligt arbetskolllektivavtalen i de flesta branscherna. På motsvarande sätt fastställs tjänstemännens rättigheter i enlighet med tjänstekollektivavtalen. Sjukdagpenning betalas till arbetsgivaren till den del den försäkrade på grundval av anställningsförhållandet har rätt till lön eller motsvarande ersättning för tiden för sjukledigheten och när det i anställningsvillkoren anges att dagpenningsförmånen eller en del av den skall betalas till arbetsgivaren i stället för till den försäkrade. Sjukdagpenningen betalas inte till den försäkrade för samma tid till den del som motsvarar lönen.

1.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Allmänt

I det följande har i korthet de nordiska sjukdagpenningssystemen granskats. Alla de länder som granskats har ett system med par-

tiell sjukdagpenning. I de övriga nordiska länderna betraktas arbetsförmåga inte som ett odelbart begrepp på samma sätt som i Finland, utan beloppet av den partiella dagpenningen fastställs enligt den nedsatta arbetsförmågan och frånvaron från arbetet.

Sverige

I Sverige har en löntagare under vissa förutsättningar rätt till sjuklön under de första 14 dagarna av arbetsförmåga. Därefter betalar Försäkringskassan sjukdagpenning. Andra än löntagare, t.ex. arbetslösa, självständiga yrkesutövare och studerande, får dagpenning från försäkringskassan ända från arbetsförmågans början. Den försäkrade har en dags självrisk oberoende av om arbetsgivaren betalar sjuklön eller om den försäkrade får dagpenning från försäkringskassan. För självständiga yrkesutövare är självrisktiden 3-30 dagar. Dagpenningen uppgår till 80 procent av den inkomst som ligger till grund för dagpenningen, och den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av försäkringskassan på basis av den arbetsinkomst som den försäkrade anmält. För den sjukpenninggrundande inkomsten har en maximinivå fastställts. För utbetalningen av dagpenning finns inte någon formell maximitid.

Den försäkrade har rätt till partiell sjukdagpenning när hans eller hennes arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel. Partiell sjukdagpenning kan fås ända från sjukdomstidens början. Måste den försäkrade på grund av arbetsförmåga vara borta från sitt förvärvsarbete minst 25 procent av arbetstiden under en dag, anses hans eller hennes arbetsförmåga under dagen i fråga vara nedsatt i minst motsvarande grad och han eller hon har rätt till partiell sjukdagpenning. Den försäkrade har rätt till partiell sjukdagpenning även för sådana dagar när han eller hon genomgår en av läkare ordinerad medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering. Syftet med dessa åtgärder är att förebygga sjukdom eller förkorta sjukdomstiden eller helt eller delvis förebygga eller häva en nedsättning av arbetsförmågan. I dessa fall anses den försäkrades arbetsförmåga vara nedsatt i den mån den försäkrade på grund av behandlingen eller rehabiliteringen har varit förhind-

rad att utföra sitt förvärvsarbete. Den partiella sjukdagpenningen är $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$ av beloppet av full dagpenning beroende på i vilken omfattning sökandens arbetsförmåga bedöms vara nedsatt. Andelen försäkrade som är partiellt sjuklediga i Sverige håller på att öka; andelen som var sjuklediga på heltid var 68,4 procent i juni 2003 och 70,0 procent i juni 2002. Andelen partiellt arbetsoförmögna har alltså stigit 1,6 procentenheter på ett år, under samma tid som antalet personer som erhåller sjukdagpenning har sjunkit med ca 8 000.

Danmark

I Danmark har arbetstagare rätt till sjukdagpenning från den första dagen av arbetsoförmåga. Om arbetsgivaren inte betalar lön för sjukdomstiden är arbetsgivaren under vissa förutsättningar skyldig att betala sjukdagpenning till sin arbetstagare i två veckor. Arbetsgivaren kan även efter de två veckorna betala full lön åt sin arbetstagare. I dessa fall får arbetsgivaren rätt att upp till beloppet av den utbetalda lönen få den dagpenning som annars betalas till arbetstagaren. Om arbetsoförmågan varar längre än två veckor och arbetsgivaren inte betalar lön för sjukdomstiden, betalas sjukdagpenningen av en kommunal myndighet. Kommunen betalar sjukdagpenning till övriga försäkrade, t.ex. till dem som inte uppfyller arbetsvillkoret och till självständiga yrkesutövare. När det gäller sjukdagpenningen till yrkesutövare finns en två veckor lång självrisktid. Arbetsgivarna, kommunerna och staten deltar i kostnaderna för sjukdagpenningen. Beloppet av dagpenningen fastställs på basis av den lön som arbetstagaren skulle ha fått om han eller hon inte hade blivit arbetsoförmögen. I lag finns dock bestämmelser om dagpenningens maximibelopp. Dagpenningen för självständiga yrkesutövare fastställs på basis av företagsinkomsten. Rätten till dagpenning upphör när dagpenning har betalats i 52 veckor under de senaste 18 kalendermånaderna. I vissa fall är det dock möjligt att förlänga rätten till dagpenning.

Löntagare har rätt till "nedsatt dagpenning" vid partiell arbetsoförmåga då läkaren anser att den försäkrade endast kan utföra sitt arbe-

te på deltid eller en del av dagen eller då den försäkrade måste vara frånvarande från arbetet en del av dagen på grund av medicinsk behandling som en läkare ordinerat. Beloppet av den "nedsatta dagpenningen" ställs i relation till arbetsoförmågan och det kan betalas utan föregående full arbetsoförmåga eller dagpenning på heltid. Dagpenning beviljas inte löntagare som måste vara frånvarande från sitt arbete mindre än fyra timmar per vecka. Självständiga yrkesutövare har rätt till "nedsatt dagpenning" då en läkare anser att företagaren på grund av arbetsoförmågan kan utföra hälften av sitt normala arbete. Med stöd av den danska lagstiftningen är arbetsgivaren dock inte skyldig att ordna deltidarbete åt en arbetstagare som är partiellt oförmögen att utföra sitt arbete.

Norge

För att få dagpenning i Norge förutsätts en viss minimiinkomstnivå. En löntagare har rätt att under vissa förutsättningar få sjukdagpenning av sin arbetsgivare de första 16 kalenderdygnen, varefter den försäkrade får dagpenningen från socialförsäkringssystemet. Om arbetsgivaren även efter detta betalar lön för sjukdomstid åt sin arbetstagare får arbetsgivaren rätt att få ett belopp som motsvarar dagpenningen. Till den sjukdagpenningsperiod som arbetsgivaren betalar räknas också de dagar då arbetstagaren har varit arbetsoförmögen endast partiellt. Dagpenningen utbetalas för vardagar, inte för lördagar eller söndagar. Dagpenningen för löntagare är 100 procent av den pensionsgrundande inkomsten och dagpenningen för en självständig yrkesutövare 65 procent av den pensionsgrundande inkomsten. Självständiga yrkesutövare har dessutom en självrisktid på 16 kalenderdagar. Maximitiden för dagpenningen är antingen 248, 250 eller 260 dagar på tre år, och till de dagar som dagpenning betalas räknas alla betalningsdagar oberoende av graden av arbetsoförmåga.

När den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst 20 procent har han eller hon rätt till "nedsatt sjukdagpenning". "Nedsatt sjukdagpenning" kan fås ända från sjukdomstidens början. Dagpenningen fastställs utgående från i vilken mån den försäkrades

arbetsförmåga är nedsatt. T.ex. om den försäkrade är arbetsoförmögen till 50 procent, får han eller hon 50 procent av den fulla dagpenningen. Arbetsgivaren och arbetstagaren kommer tillsammans överens om de praktiska arrangemangen. Arbetstagaren kan göra kortare arbetsdagar, arbeta färre arbetsdagar per vecka eller arbeta samma tid som tidigare men med lägre lön. "Nedsatt sjukdagpenning" används mycket i samband med ett arrangemang som kallas "aktiv sykemelding". Detta innebär att arbetstagaren under högst 12 veckor vänjer sig vid arbete på sin vanliga arbetsplats och samtidigt får sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Erhållandet av dagpenning förutsätter att arbetsgivaren och arbetstagaren har gjort upp en gemensam plan som socialförsäkringens lokala byrå har godkänt.

1.3. Bedömning av nuläget

Definitionen av arbetsoförmåga enligt sjukförsäkringslagen

Sjukdagpenningen är avsedd som ersättning för inkomstbortfall vid kortvarig arbetsoförmåga till följd av sjukdom. Samtidigt möjliggör sjukdagpenningen den sjukvård och det tillfrisknande som behövs för att bibehålla arbetsförmågan samt en återgång till arbetet. I sjukförsäkringslagen avses med arbetsoförmåga den försäkrades oförmåga att utföra sitt vanliga arbete. När rätten till dagpenning fastställs görs bedömningen av arbetsoförmågan alltså alltid mellan alternativet arbetsför eller arbetsoförmögen. När det gäller arbetsoförmåga enligt sjukförsäkringslagen är det fråga om ett orsakssamband mellan den försäkrades funktionsförmåga och sjukdom, dvs. om individens förmåga att utföra sitt arbete trots eventuell sjukdom eller skada eller eventuellt lyte.

I lagen ingår för närvarande inte någon möjlighet att betala sjukdagpenning för en del av dagen. Den försäkrade skall i regel helt utebli från sitt arbete. En försäkrad som får sjukdagpenning är helt borta från arbetslivet och han eller hon har inte möjlighet att utan att förlora rätten till dagpenning återgå till sitt arbete på prov redan innan sjukledigheten upphör. Partiellt arbete under sjukle-

digheten kunde i vissa situationer dock underlätta den försäkrades rehabilitering och försnabba återfåendet av funktionsförmågan.

Uppnående av maximitiden och kravet på 12 månaders arbetsförmåga

Sjukdagpenning betalas till utgången av kalendermånaden före den månad då antalet dagpenningssdagar skulle uppgå till 300 dagar. När maximitiden räknas ut beaktas alla sjukdagpenningssdagar oberoende av den sjukdom som orsakade arbetsoförmågan.

Den försäkrades rätt att få sjukdagpenning sedan maximitiden gått ut är beroende av den sjukdom som föranlett arbetsoförmågan. Om arbetsoförmågan föranleds av en sådan sjukdom som inte har föranlett arbetsoförmågan under maximitiden för sjukdagpenningen och som inte kan anses ha något samband med den tidigare arbetsoförmågan beviljas dagpenning som normalt. Även om en sjukdom medicinskt sett är en annan sjukdom skall den trots allt inte betraktas som en ny sjukdom om den försäkrade inte varit arbetsför i minst en dag sedan den föregående arbetsoförmågan upphörde. Om det är fråga om en sjukdom som ansluter sig till en tidigare arbetsoförmåga har den försäkrade rätt att få sjukdagpenning endast om han eller hon har varit arbetsför i minst tolv månader utan avbrott. I denna ett år långa tid får inte arbetsförmåga som överstiger självrisiktiden på nio dagar ingå.

Om en försäkrad som fått sjukdagpenning för maximitiden har fått ett negativt beslut om invalidpension eller om ansökan ännu är anhängig har han eller hon rätt till en arbetslöshetsförmån. Arbetsoförmågan upphör dock inte alltid med att maximitiden för sjukdagpenningen går ut och å andra sidan kan arbetsoförmågan också börja på nytt senare. Enligt 8 kap. 9 § i den sjukförsäkringslag som trädde i kraft vid ingången av 2005 jämföras med arbetsförhetstiden också den tid den försäkrade har varit berättigad till en arbetslöshetsförmån på grund av att hans eller hennes ansökan om pension har avslagits. Trots att maximitiden har gått ut har dessa försäkrade alltså rätt till sjukdagpenning även på grundval av samma sjukdom sedan de varit arbetslösa arbetssökande i tolv månader,

om de fortfarande är arbetsoförmögna enligt sjukförsäkringslagen.

Olika begrepp för arbetsoförmåga och rätten till invalidpension

För sjukdagpenningen fastställs en primärtid för definieringen av den tidpunkt då full invalidpension enligt arbetspensionslagarna börjar löpa. I regel beviljas pension då maximitiden för dagpenningen har löpt ut. Beviljande av invalidpension eller rehabiliteringsstöd enligt arbetspensionslagarna förutsätter ett års arbetsoförmåga som fortgår i minst en månad sedan rätten till pension börjat. När den ett år långa tiden bedöms är avgörandena om sjukdagpenning inte bindande utan avgörandet fattas självständigt med beaktande av den fastställda primärtiden för dagpenningen och de läkarutlåtanden som finns att tillgå. Invalidpension beviljas för minst en månad. En försäkrad som har fått sjukdagpenning för maximitiden kan alltså vara arbetsoförmögen på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen, men hans eller hennes arbetsoförmåga berättigar ändå inte till rehabiliteringsstöd eller invalidpension. Detta kan bero på att arbetsoförmåga definieras på annat sätt i pensionslagarna än i sjukförsäkringslagen eller på att arbetsoförmågan fortgår så kort tid att någon rätt till rehabiliteringsstöd eller invalidpension inte uppkommer.

Förutsättningarna för beviljande av invaliditetspension inom folkpensionssystemet avviker till vissa delar från förutsättningarna inom arbetspensionssystemet. Beviljandet av invaliditetspension enligt folkpensionslagen förutsätter inte att den försäkrade har varit arbetsoförmögen i ett år. Pension beviljas dock inte för arbetsoförmåga som varar kortare tid än en månad, vilket motsvarar förutsättningarna för invalidpension i arbetspensionslagarna.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1. Målsättning

Propositionens mål är att skapa ett system med partiell sjukdagpenning som stödjer den försäkrades återgång till sitt eget arbete efter

en längre tids sjukledighet. Målet är att utveckla ett system som gör det möjligt att individuellt planera återgången till arbetet så, att arbetstagaren eller företagaren efter en tämligen lång arbetsoförmåga åter kan anpassa sig till sitt eget arbete. Målet är att stödja personens egna strävanden att återgå till arbetet. Med tanke på delaktigheten blir arbetets sociala betydelse som en faktor som stöder återfåendet av arbetsförmågan härmed beaktad. Målet med systemet är också att möjliggöra ett slags arbetsprövning varunder det utreds om personens återstående arbetsförmåga gör det möjligt att klara av de egna uppgifterna.

Målet med reformen är inte att försämra den försäkrades utkomstskydd vid arbetsoförmåga. Det är inte fråga om att skärpa definitionen av arbetsoförmåga eller att försvåra möjligheterna att få sjukledighet, utan målet är att skapa ett alternativ i sådana situationer i vilka detta är lämpligt med tanke på den återstående arbetsförmågan och förhållandena på arbetsplatsen.

2.2. De viktigaste förslagen

I syfte att stödja den försäkrades återgång till arbetet föreslås ett system med partiell sjukdagpenning som innebär att den försäkrade har möjlighet att arbeta deltid och dessutom få partiell sjukdagpenning när en sjukdom varat minst 60 sjukdagpenningss dagar, dvs. ungefär tre månader.

Systemet med partiell sjukdagpenning förutsätter att sjukförsäkringslagen ändras och att en bestämmelse om sjukfrånvaro på deltid intas i arbetsavtalslagen. En bestämmelse motsvarande den i arbetsavtalslagen intas också i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003). Avsikten är att systemet skall tillämpas både i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden. Motsvarande arrangemang genomförs separat för statstjänstemännens del.

Partiell sjukdagpenning skall vara en självständig förmån som betalas under förutsättning att en arbetstagare i ett anställningsförhållande på heltid har kommit överens med sin arbetsgivare om att arbetet utförs på deltid inom ramen för de tidsfrister som anges i lagen. Arbetstiden och lönen skall minskas

till 40—60 procent av vad de varit. Av företagare krävs att arbetstiden och inkomsterna har minskat på motsvarande sätt. Partiell sjukdagpenning betalas till en arbetstagare eller företagare som är arbetsoförmögen på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen. Arbetsoförmågan skall fortgå under hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. Trots att den försäkrade delvis arbetar kan han eller hon alltså betraktas som arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen, om han eller hon på basis av sitt hälsotillstånd och även i övrigt uppfyller de villkor som ställs på arbetsoförmåga i sjukförsäkringslagen.

Beloppet av den partiella sjukdagpenningen skall alltid vara hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen och den skall kunna betalas i 12—72 vardagar. När maximitiden räknas ut beaktas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren.

Om den försäkrade efter en övergång från partiell sjukdagpenning till heltidsarbete på grund av sitt hälsotillstånd inte klarar av heltidsarbetet, skall den försäkrade under vissa förutsättningar ha möjlighet att efter en sjukdagpenningssdag återgå från heltidsarbetet till partiell sjukdagpenning. För en ny period med partiell sjukdagpenning krävs i övriga fall alltid en sjukdagpenningssperiod på minst 60 vardagar därefter.

Upphör den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning mitt under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas och beror upphörandet på sjukdom, att anställningsförhållandet upphör eller någon annan motsvarande orsak återgår den försäkrade till sjukdagpenning för den tid som motsvarar de återstående dagarna med partiell sjukdagpenning.

En bestämmelse om sjukfrånvaro på deltid föreslås bli fogad till 2 kap. i arbetsavtalslagen. I bestämmelsen hänvisas till 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen. I arbetsavtalslagen skall föreskrivas om ingående av avtal om deltidarbete, ändring av avtalet mitt under avtalsperioden samt om arbetstagarens rätt att sedan avtalet om deltidarbete gått ut återgå till att iakttä villkoren i det avtal om heltid som föregick avtalet om deltidarbete.

Det föreslås att bestämmelsen om arbets-

oförmåga i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) preciseras så, att även en person som får partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen skall betraktas som arbetsoförmögen. En person som får partiell sjukdagpenning har på grund av sin arbetsoförmåga inte rätt till någon arbetslöshetsförmån. Partiell sjukdagpenning och en arbetslöshetsförmån kan därför inte betalas samtidigt. Den tid för vilken en person har fått partiell sjukdagpenning i enlighet med sjukförsäkringslagen förlänger granskningsperioderna för arbetsvillkoret för löntagare och företagare.

Lagen om offentlig arbetskraftservice (1295/2002) ändras på motsvarande sätt som lagen om utkomstskydd för arbetslösa så, att en person inte har rätt till utbildningsstöd under den tid som han eller hon får partiell sjukdagpenning.

Systemet med partiell sjukdagpenning förändras med ett uppföljningssystem genom vilket man bl.a. följer i vilken grad partiell sjukdagpenning används, de diagnoser som ligger till grund för förmånen, uppgifter om förmånstagarnas bransch samt längden på den arbetsoförmåga som föregick den partiella sjukdagpenningen. Uppföljningen görs av Folkpensionsanstalten. Dessutom deltar Institutet för arbetshygien i uppföljningen genom forskning som utreder lagstiftningens inverkan på arbetslivet, t. ex. på hälsan i arbetet, orken i arbetet och fortsatt arbete, arbetsklimatet och verksamheten i arbetsgemenskaperna samt företagshälsovårdens funktioner, t.ex. praxisen på arbetsplatsen och hälsokontroller. Vid uppföljningen är det skäl att utreda hur de arbetstagare som utnyttjat partiell sjukledighet samt deras arbetsgivare samt företagen tycker att systemet fungerar. Genom uppföljningssystemet man samla in uppgifter som gör det möjligt att bedöma i vilken utsträckning de mål som uppställs för systemet uppnås. Uppföljningen gör det dessutom möjligt att senare utreda behovet av att utvidga målgruppen och placeringen samt den eventuella förpliktande karaktären när det gäller systemet med partiell sjukdagpenning. I samma sammanhang skall också inverkan på den övriga socialförsäkringen noggrant utvärderas.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

Partiell sjukdagpenning skall i huvudsak betalas i stället för sjukdagpenning. I viss utsträckning kan partiell sjukdagpenning också beviljas sedan maximitiden för sjukdagpenningen gått ut. I dessa fall betalas den partiella sjukdagpenningen i allmänhet i stället för en arbetslöshetsförmån.

De ekonomiska konsekvenserna av den partiella sjukdagpenningen i allmänhet påverkas av många olika faktorer som i de flesta fall är svåra att bedöma på tillförlitligt sätt.

Utgångspunkten är att partiell sjukdagpenning skall kunna utnyttjas av alla som fortlöpande fått sjukdagpenning i minst 60 vardagar. En del av dem som får dagpenning är dock på grund av sitt hälsotillstånd oförmögna att återvända till arbetslivet och efter sjukdagpenningens primärtid beviljas de invalidpension. Det är svårt att bedöma viljan att delta i systemet med partiell sjukdagpenning bland dem som får sjukdagpenning och vilkas hälsotillstånd medger arbete på deltid. Kostnadseffekterna är också beroende av arbetsgivarnas vilja och möjligheter att ordna deltidarbete för sina arbetstagare. Kostnaderna påverkas av i vilket skede av sjukdagpenningsperioden övergången till partiell sjukdagpenning sker.

I fråga om uppskattningsvis 15 procent av de sjukdagpenningsperioder som årligen inleds kunde partiell sjukdagpenning komma i fråga. Om man inte tar med de sjukdagpenningsperioder som föregår invalidpension skulle uppskattningsvis 40 000 sådana sjukdagpenningsperioder där partiell sjukdagpenning kunde komma i fråga inledas 2007. I uppskattningen har man inte beaktat att den utveckling i arbetsförmågan som påverkar användningen av den nya förmånen kan variera mycket i de olika grupperna av sjuka.

Stiftelsen för Rehabilitering har 2003 gjort en undersökning (Osa-aikainen sairauslomatutkimus. Tuula Lehtikoinen, Stiftelsen för Rehabilitering, 9.9.2003) i vilken man har kartlagt arbetstagarnas åsikter om en återgång efter en lång sjukledighet. Enligt uppgifterna i undersökningen förhöll sig tre fjä-

dedelar av dem som svarade i princip positivt till en lättare återgång till arbetet efter en lång sjukledighet. Å andra sidan sade sig endast knappt en tredjedel av dem som verkligen haft en lång sjukledighet vara villiga att återgå till ett lättare arbete. Enligt en undersökning som Pensionsskyddscentralen gjorde samma år (Osittain työkyvytön vai osittain työkykyinen. Pensionsskyddscentralens rapporter 33:2003) arbetade över 60 procent av dem som fick delinvalidpension. Enligt åldersgrupp arbetade 40-40-åringar och 60-64-åringar i genomsnitt mera än andra åldersgrupper. Även om delinvalidpension inte kan jämföras med partiell sjukdagpenning är undersökningen riktgivande när det gäller villigheten att arbeta i nedsatt skick. På denna grund kan man göra bedömningen att ca 45 procent av dem som får långvarig sjukdagpenning kunde vara villiga att delvis återgå till arbetslivet under sjukdagpenningsperioden.

I ovan nämnda undersökning av Stiftelsen för Rehabilitering utredde man också chefernas inställning till arbetstidsarrangemang för dem som är sjuklediga. Enligt undersökningen skulle fyra av fem ordna arbete åt partiellt arbetsförmögna, om detta vore möjligt. Ca 45 procent av dem som svarade skulle vara beredda att betala en del av lönen, om någon annan betalade resten. Dessutom var drygt 20 procent beredda att göra samma sak, men med vissa förbehåll. På ca 10 procent av arbetsplatserna var särskilda arrangemang möjliga i samtliga uppgifter, på 75 procent av arbetsplatserna var särskilda arrangemang möjliga i vissa fall och på 15 procent av arbetsplatserna var arrangemangen inte alls möjliga. Utgående från detta kan man göra den bedömningen att hälften av arbetsgivarna var beredda att vidta de arrangemang som partiell sjukdagpenning förutsatte.

Partiell sjukdagpenning kan fås från två veckor till tre månader (12—72 vardagar). På basis av de uppgifter som finns tillgängliga är det inte möjligt att bedöma hur långa de kommande perioderna med partiell sjukdagpenning skulle bli. Som utgångspunkt för bedömningen har man valt en genomsnittlig längd på en månad.

På basis av ovan nämnda uppskattningar kunde antalet potentiella mottagare av parti-

ell sjukdagpenning vara 40 000. Av dem skulle 45 procent, dvs. 18 000, vara villiga till partiell sjukdagpenning. Om arbetsgivaren skulle vara beredd att ordna deltidsarbete för ungefär hälften av dessa, dvs. 9 000 mottagare av sjukdagpenning, och den genomsnittliga längden på en period med partiell sjukdagpenning skulle vara 25 vardagar, skulle det föreslagna systemet med partiell sjukdagpenning, med en genomsnittlig sjukdagpenning på 48,5 euro, minska sjukdagpenningsskostnaderna med uppskattningsvis 5,5 miljoner euro på 2007 års nivå. Om ändringen träder i kraft den 1 januari 2007, är minskningen ca 3,5 miljoner euro 2007, eftersom systemet torde utnyttjas i mindre omfattning i det inledande skedet.

Vid granskningen av ovan nämnda uppskattningar måste man beakta att en femprocentig ändring i antalet som är villiga till partiell sjukdagpenning innebär 2 000 personer och en femprocentig ändring i arbetsgivarnas villighet att ordna deltidsarbete innebär 900 människor. En ändring på fem dagar i den genomsnittliga längden på den partiella sjukdagpenningen innebär för sin del en 20 procentig ändring i ovan nämnda eurobelopp. Under systemets första år kan användningen eventuellt bli något mindre än beräknat.

3.2. Samhälleliga konsekvenser

Uppkomsten av permanent arbetsoförmåga kan förhindras genom att man underlättar återgången till arbetslivet. Arbete på deltid i slutet av perioden med arbetsoförmåga kan främja den försäkrades tillfrisknande och återfåendet av arbetsförmågan. Avsikten med reformen är att för sin del verka för en fortsatt arbetskarriär.

Systemet med partiell sjukdagpenning behandlar i huvudsak olika medborgargrupper och båda könen på ett neutralt sätt. Systemet skall gälla alla sjukdomar och både arbetstagare och företagare skall ha möjlighet att utnyttja det. En begränsning av användningen till sådana som är i arbetslivet innebär dock att t.ex. studerande och arbetslösa inte är berättigade till partiell sjukdagpenning. I sådana situationer där personens utkomst grundar sig på en förmån är det dock ändamålsenligt och motiverat för personen själv att källan

för utkomsten i mån av möjlighet är en primär förmån som eventuellt kompletteras av utkomststödet som en förmån i sista hand.

Medborgargruppernas ställning påverkas i stor utsträckning av det sätt på vilket bedömningen av den partiella arbetsförmågan utformas som förfarande. När man tryggar jämställdheten ställs den utbildning som ges till företagshälsovårdsläkare och andra läkare som ger utlåtanden i fokus. I det praktiska arbetet med att bedöma arbetsförmågan och i praxisen för tillämpningen av partiell sjukdagpenning utformas tolkningar av hur stor återstående arbetsförmåga vid respektive sjukdom som lämpar sig för partiell sjukdagpenning. Detta kommer att påverka olika medborgargruppernas ställning närmast när det gäller förhållandet mellan arbetsbilden och arbetsförmågan. Utgående från arbetsbilden och de personliga egenskaperna kan man bedöma användningen av partiell dagpenning i olika grupper på basis av uppgifterna om arbete bland delinvalidpensionstagare.

Bland dem som fick delinvalidpension arbetade i genomsnitt 63 procent 2003. Det fanns inte några betydande skillnader mellan könen när det gäller arbetet. Däremot inverkade utbildningsnivån i hög grad på arbetet bland delinvalidpensionstagare. Av de delinvalidpensionstagare som hade högstskoleutbildning arbetade nästan 80 procent, medan mindre än 60 procent av de delinvalidpensionstagare som hade en utbildning på grundskolenivå arbetade. Enligt undersökningen var det relativt sett vanligare att företagare övergick i delinvalidpension än löntagare, men de fortsätter arbeta i mindre utsträckning än löntagare. När man ser till de olika branscherna har det betydelse förutom hur fysisk krävande arbetet är också branschens allmänna sysselsättningsgrad.

Om arbete under tiden med deltidspension i olika yrkesgrupper är riktgivande för användningen av partiell sjukdagpenning, kunde det vara vanligare än i andra branscher att partiell sjukdagpenning utnyttjas i sakkuniguppgifter, kontorsarbete och kundservice. Däremot kan man anta att användningen av partiell sjukdagpenning är lägre i arbete på ackord, treskiftsarbete eller i annat skiftesarbete. Denna uppskattning grundar sig på antagandet att det på grund av arrangemangen i

anslutning till arbetstiden och arbetsskiftena är svårare att utnyttja partiell sjukdagpenning i dessa branscher.

När det gäller utkomstnivån skall den föreslagna lagstiftningen i princip vara könsneutral. Liksom alltid när det är fråga om en inkomstbaserad förmån återspeglar sig den typiska lönenivån för branschen direkt på förmånsbeloppet till de personer som arbetar i branschen. T.ex. med en årsinkomst på 10 000 euro skulle en kombinerad av partiell sjukdagpenning och deltidsarbete var drygt 10 procent högre än sjukdagpenningen och 10 procent lägre än löneinkomsten. Skillnaden stiger i takt med att inkomsterna stiger så, att inkomsten för en person som förtjänar 60 000 euro i året med partiell sjukdagpenning skulle vara 35 procent högre än sjukdagpenningen och 20 procent lägre än löneinkomsten. Lagförslaget har dock inte några betydande könskonsekvenser utan eventuella skillnader ansluter sig till de indirekta skillnader mellan olika yrkesgrupper som beror på inkomstnivån eller den grad i vilken systemet utnyttjas.

4. Beredningen av propositionen

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte en arbetsgrupp för utredning av partiell dagpenning den 7 april 2003. Arbetsgruppen hade till uppgift att utreda möjligheterna att utveckla sjukdagpenningssystemet för att skapa ett system med partiell dagpenning eller partiell rehabiliteringspenning. Arbetsgruppen utredde i enlighet med sitt uppdrag vilka möjligheter det finns att utveckla ett system med partiell dagpenning med hänsyn till systemets ändamålsenlighet, funktionsduglighet, kostnader och finansiering samt de arbetsrättsliga förutsättningar som är förknip-

pade med detta. Arbetsgruppen föreslog att ett system med partiell dagpenning skapas för att stödja arbetstagares eller företagares återkomst till arbete efter en längre period av arbetsförmåga. Bestämmelser om partiell sjukdagpenning föreslogs bli intagna i sjukförsäkringslagen.

Utgående från arbetsgruppens utredning och de utlåtanden som givits om den har reformen beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I beredningen har representanter från följande organisationer deltagit: arbetsministeriet, inrikesministeriet, Folkpensionsanstalten, Institutet för arbetshygien, Akava, Finlands Näringsliv EK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC, Företagarna i Finland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK ry, Kommunala arbetsmarknadsverket och Statens arbetsmarknadsverk.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Systemet med partiell sjukdagpenning föranleder ett behov av att ändra också vissa bestämmelser i arbetspensionslagstiftningen. Den privata sektorns arbetspensionslagstiftning revideras så, att en ny lagstiftning träder i kraft vid ingången av 2007 (RP 45/2005 rp). En separat proposition om de ändringar som den partiella sjukdagpenningen föranleder i den nya lagen om pension för arbetstagare överlämnas senare. Även de ändringar som behövs i annan pensionslagstiftning görs separat senare. Dessutom genomförs de arrangemang som motsvarar ändringarna av arbetsavtalslagen separat för statstjänstemännens del.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Sjukförsäkringslagen

1 kap. Lagens syfte och tillämpningsområde

4 §. Definitioner. Det föreslås att 6 punkten ändras så, att dagpenningförmån även avser partiell sjukdagpenning.

8 kap. Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

7 §. Självrisktid. I 2 mom. intas en bestämmelse om att inte bara sjukdagpenning utan även partiell sjukdagpenning skall fastställa utgången av den tidsperiod från och med vilken den i paragrafen angivna 30-dagarsperiod som påverkar självrisktiden räknas. Detta innebär att 30-dagarsperioden alltid skall räknas från den tidpunkt då den försäkrade senast har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning.

11 §. Rätt till partiell sjukdagpenning. I den föreslagna paragrafen ingår bestämmelser om förutsättningarna för erhållande av partiell sjukdagpenning.

I 1 mom. föreskrivs om syftet med den partiella sjukdagpenningen. I den gällande lagen ingår inte någon möjlighet att betala sjukdagpenning för en del av dagen. För att en försäkrad skall kunna betraktas som arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen måste han eller hon vara borta från sitt arbete helt och hållet. Om den försäkrade återgår till sitt arbete innan sjukledigheten upphör anses han eller hon inte längre vara arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen. Därför kan han eller hon gå miste om sin rätt till sjukdagpenning från och med den tidpunkt då arbetet började. En försäkrad som får sjukdagpenning är således helt och hållet borta från arbetslivet.

Den föreslagna partiella sjukdagpenningen gör det möjligt för den försäkrade att delvis återvända till arbetslivet efter en längre tids arbetsoförmåga, även om arbetsoförmågan alltså fortgår. Trots att den försäkrade del-

vis arbetar kan han eller hon alltså betraktas som arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen, om han eller hon på basis av sitt hälsotillstånd och även i övrigt uppfyller de villkor som ställs på arbetsoförmåga i sjukförsäkringslagen. Syftet med den partiella återgången till arbetet är att stödja den försäkrades möjligheter att återfå arbets- och funktionsförmågan samt att sänka den eventuella tröskeln att återgå till arbetet efter sjukledigheten.

I 2 mom. föreskrivs att både en arbetstagar och en företagare kan beviljas partiell sjukdagpenning. Arbetstagar och företagare definieras i 1 kap. 4 §. Eftersom syftet med den partiella sjukdagpenningen är att stödja den försäkrades möjligheter att återvända till och kvarstå i arbetslivet, föreslås att den partiella sjukdagpenningen skall inriktas på försäkrade som deltar i arbetslivet på heltid. Beviljandet av partiell sjukdagpenning förutsätter att den försäkrade arbetstagar eller företagaren har beviljats sjukdagpenning och att han eller hon alltså är arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen. Arbetsoförmågan skall fortgå fram till utgången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. Begreppet arbetsoförmåga bibehålls oförändrat i sjukförsäkringslagen, och någon definition av begreppet partiell arbetsoförmåga föreslås inte.

I 3 mom. ingår närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av partiell sjukdagpenning. Den första förutsättningen är att den försäkrade har beviljats sjukdagpenning, som räknas in i sjukdagpenningens maximitid, i minst 60 vardagar utan avbrott före ingången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. När längden på den sjukdagpenningsperiod som föregår rätten till partiell sjukdagpenning räknas ut beaktas alltså inte den på FöPL-arbetsinkomsten grundade sjukdagpenning som avses i 10 § i detta kapitel och som betalas för företagarens självrisktid.

Kravet på att rätten till sjukdagpenning skall ha varat 60 vardagar motsvarar bestämmelsen i 12 kap. 6 § 1 mom. om att en försäkrads behov av rehabilitering skall utredas senast när antalet sjukdagpenningsdagar

överstiger 60 dagar. I praktiken är det tillräckligt om Folkpensionsanstalten genom sitt beslut har konstaterat att den försäkrade före den partiella sjukdagpenningen har haft rätt till sjukdagpenning, och någon egentlig utbetalning av sjukdagpenningen krävs inte. Därmed utesluts inte sådana försäkrade till vilka sjukdagpenning inte har betalats på grund av att en primär förmån har betalats eller sådana försäkrade till vilka dagpenning på grund av den låga arbetsinkomsten inte har betalas hela tiden om 60 vardagar. Har sjukdagpenning inte betalats anses rätten till sjukdagpenning ha uppkommit efter den självrisktid som anges i 7 § 1 eller 2 mom.

För det andra skall den försäkrades återgång till arbetet vid fortsatt arbetsoförmåga ske så, att återgången inte medför någon hälso-risk för den försäkrade. Det förutsätts att den försäkrade skall kunna sköta en del av sina arbetsuppgifter utan att hälsan eller tillfrisknandet äventyras. På samma sätt som i fråga om sjukdagpenningen skall det vara en central utgångspunkt för den partiella sjukdagpenningen att man vid bedömningen av den försäkrades arbetsförmåga skaffar tillräckliga uppgifter om de sjukdomar som påverkar den försäkrades arbetsförmåga och om de begränsningar som dessa orsakar funktionsförmågan. Dessutom behövs relevanta uppgifter om den försäkrades arbete och arbetsförhållanden samt om de krav som ställs i arbetet.

Beviljande av partiell sjukdagpenning förutsätter också att den försäkrade har kommit överens med sin arbetsgivare om att det vanliga arbetet utförs på deltid så, att arbetstiden och lönen minskas till 40–60 procent. Arbetstiden kan minskas så, att antingen den dagliga eller den veckovisa arbetstiden förkortas. Avtalet om deltid skall vara i kraft hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. Av företagare krävs att arbetet och inkomsterna de facto har minskat på motsvarande sätt.

I 4 mom. föreskrivs att den försäkrade återgår till sjukdagpenning om rätten till partiell sjukdagpenning upphör mitt under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas då den försäkrade på grund av sitt hälsotillstånd återgår till sjukledighet eller om det anställningsförhållande på deltid som

förutsätts för den partiella sjukdagpenningen avbryts och avbrottet beror på permittering, att anställningsförhållandet upphör eller någon annan motsvarande orsak.

Den försäkrades arbetsoförmåga i enlighet med sjukförsäkringslagen skall i samband med beviljandet av partiell sjukdagpenning ha konstaterats fortgå hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. Om förutsättningarna för betalning av partiell sjukdagpenning dock inte längre föreligger på grund av den försäkrades hälsotillstånd eller av orsaker som ansluter sig till anställningsförhållandet, har den försäkrade rätt att få sjukdagpenning för den tid arbetsoförmågan varar, om maximitiden för sjukdagpenningen ännu inte gått ut. Om arbetstagaren på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom inte längre klarar av sitt arbete på deltid, upphör avtalet för viss tid mitt under avtalsperioden på det sätt som föreskrivs i arbetsavtalslagen. Om arbetstagaren däremot under tiden med deltidsarbete insjuknar tillfälligt, har han eller hon rätt till sjukledighet medan avtalet om deltidsarbete för viss tid pågår. Arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid fastställs enligt 2 kap. 11 § i arbetsavtalslagen eller enligt ett kollektivavtal som är bindande för arbetsgivaren. Förutom rätten till den lön för sjukdomstid som betalas på basis av deltidsarbetet har arbetstagaren även rätt till partiell sjukdagpenning.

Om den försäkrades arbetsoförmåga fortgår efter det att perioden med partiell sjukdagpenning har gått ut, har den försäkrade rätt till sjukdagpenning till dess arbetsoförmågan upphör på det sätt som bestäms om sjukdagpenning i 8 kap.

Om ett arbetsavtal på deltid däremot upphör på grund av att den försäkrade återgår till heltidsarbete, har den försäkrade inte rätt till sjukdagpenning eftersom han eller hon då inte är arbetsoförmögen på det sätt som avses i 8 kap. 4 §.

12 §. Betalning av partiell sjukdagpenning. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om betalningen av partiell sjukdagpenning.

I 1 mom. föreskrivs om den partiella sjukdagpenningens minimi- och maximitid. Den partiella sjukdagpenningen betalas på samma sätt som andra dagpenningsförmåner för vardagar. Det föreslås att maximitiden för den

partiella sjukdagpenningen skall vara 72 vardagar, vilket kan betraktas som en tillräckligt lång tid med tanke på målen med den partiella sjukdagpenningen. Sådana som behöver långvarigt deltidsarbete på grund av sitt hälsotillstånd har möjlighet att få delinvalidpension om villkoren för att få pension uppfylls. Den partiella sjukdagpenningen kan beviljas antingen för en enhetlig period om 72 vardagar eller i kortare perioder så, att en period är minst 12 vardagar lång. Den första perioden för vilken partiell sjukdagpenning beviljas börjar alltid omedelbart efter en sådan oavbruten tidsperiod om 60 vardagar för vilken den försäkrade har haft rätt till sjukdagpenning. Den partiella sjukdagpenningen skall inte ha någon egen självrisktid. Det föreslås att perioden skall vara minst 12 vardagar lång eftersom det inte är ändamålsenligt att för en kortare tid inleda sådana avtalsförfaranden som en organisering av arbetet på deltid kräver. Dessutom kan 12 vardagar anses vara en tillräckligt lång tid i sådana situationer då man vill göra det möjligt för den försäkrade att göra en mjuk återgång till vanligt arbete.

I 2 mom. anges i vilka situationer det är möjligt att undantagsvis betala partiell sjukdagpenning för en kortare tid än 12 vardagar. Det är möjligt att betala dagpenning för en kortare tid än 12 vardagar då den försäkrade måste återgå till sjukdagpenning eller hans eller hennes rätt till föräldradagpenning börjar mitt under perioden med partiell sjukdagpenning. På motsvarande sätt betalas partiell sjukdagpenning för en kortare period än 12 vardagar också till en försäkrad som på grund av att han eller hon redan har fått sjukdagpenning för maximitiden övergår till en förmån som betalas vid arbetsoförmåga enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetsstagaren skall enligt huvudregeln i arbetsavtalslagen anmäla arbetsgivaren om föräldraledighet två månader före den tilltänkta tidpunkt då ledigheten börjar. Därför kommer det vanligen inte i fråga att rätten till partiell sjukdagpenning upphör på grund av en moderskaps- eller faderskapsledighet innan den 12 vardagar långa minimiperioden för partiell sjukdagpenning har gått ut. I vissa exceptionella situationer, t.ex. om ett barn föds mycket i förtid, kan detta dock inträffa.

Partiell sjukdagpenning betalas inte för en kortare period än 12 vardagar i sådana situationer där den försäkrade inleder ett heltidsarbete innan minimitiden för perioden med partiell sjukdagpenning har gått ut.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om de situationer i vilka det skall vara möjligt att betala partiell sjukdagpenning utan någon föregående sjukdagpenningsperiod på 60 dagar, trots att den försäkrade emellanåt har återgått till heltidsarbete. Avsikten med bestämmelsen är att göra det möjligt för den försäkrade att återgå till partiell sjukdagpenning i sådana situationer då den försäkrade efter att ha återgått från partiell sjukdagpenning till heltidsarbete inte på grund av sitt hälsotillstånd klarar av heltidsarbetet. Partiell sjukdagpenning kan betalas på nytt när den försäkrade efter självrisktiden har haft rätt till en sjukdagpenningsdag som räknas in i maximitiden.

I 4 mom. föreskrivs hur maximitiden för den partiella sjukdagpenningen beräknas. När maximitiden räknas ut beaktas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren. Eftersom dagpenningsförmåner enligt denna lag i enlighet med 12 kap. 1 § endast betalas en i gången, kan partiell sjukdagpenning inte betalas för den tid föräldradagpenning betalas. Föräldradagpenningen avbryter inte den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas, men den försäkrade får föräldradagpenning i stället för partiell sjukdagpenning under föräldradagpenningsperioden. När föräldradagpenningen upphör återgår den försäkrade till partiell sjukdagpenning, om inte den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas har upphört under föräldradagpenningsperioden. Dagarna med partiell sjukdagpenning förbrukas dock i fråga om sådana föräldradagpenningsdagar som avbryter utbetalningen av partiell sjukdagpenning. Maximitiden räknas alltid ut på nytt i samband med beviljandet av partiell sjukdagpenning. Om den försäkrade emellanåt varit arbetsför i minst ett år, skall inte dagarna med partiell sjukdagpenning före denna tid beaktas när maximitiden räknas ut. Perioden med 12 månaders arbetsförmåga bedöms på motsvarande sätt som den period med arbetsförmåga som på nytt berättigar till sjukdagpenning.

Eftersom partiell sjukdagpenning skall vara en förmån som är separat från sjukdagpenningen, skall betalningen av den inte påverka sjukdagpenningens maximitid eller primärtid.

13 §. Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning. Till den del det inte finns särskilda bestämmelser om partiell sjukdagpenning i sjukförsäkringslagen skall på den tillämpas vad som bestäms om sjukdagpenning. Partiell sjukdagpenning skall till skillnad från sjukdagpenning dock inte betalas till den försäkrades arbetsgivare, utan partiell sjukdagpenning är en förmån som i samtliga fall endast betalas till den försäkrade. Eftersom partiell sjukdagpenning inte betalas åt den försäkrades arbetsgivare har arbetsgivaren inte heller någon skyldighet att meddela Folkpensionsanstalten om de löner eller motsvarande ersättningar som den betalat till arbetstagaren för den tid för vilken partiell sjukdagpenning beviljats.

11 kap. **Beloppet av dagpenningförmånerna**

12 §. Beloppet av partiell sjukdagpenning. I den föreslagna paragrafen bestäms beloppet av den partiella sjukdagpenningen. Den partiella sjukdagpenningen skall vara hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen. Eftersom sjukdagpenningen enligt huvudregeln fastställs på grundval av den arbetsinkomst som konstaterats vid beskattningen året före arbetsförmågans inträde, kan beloppet av den partiella sjukdagpenningen förändras om den försäkrade emellanåt är arbetsför och arbetsförmågan sedan börjar på nytt. Beloppet av den partiella sjukdagpenningen kan också vara lägre än minimibeloppet av sjukdagpenningen.

Om en samordning enligt 12 kap. har inverkant på den sjukdagpenning som föregår den partiella sjukdagpenningen används som grund för den partiella sjukdagpenningen ett kalkylerat belopp av sjukdagpenningen i vilket den förmån som skall samordnas inte har beaktats.

15 kap. **Verkställighet**

4 §. Tidsfrister för ansökan om dagpenningförmåner. I paragrafen anges ansök-

ningstiden för partiell sjukdagpenning. På samma sätt som sjukdagpenning skall partiell sjukdagpenning sökas inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen.

20 §. Meddelande om förändrade förhållanden. På basis av gällande bestämmelser är den försäkrade skyldig att utan dröjsmål meddela Folkpensionsanstalten om sådana förändringar i förhållandena som påverkar rätten att få förmånen eller som minskar beloppet av förmånen. Därmed berörs den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas av bl.a. den bestämmelse i den gällande lagen enligt vilken den försäkrade är skyldig att meddela om han eller hon börjar utföra eget arbete eller förvärvsarbete under dagpenningsperioden. I 1 mom. föreslås en ny 9-punkt i vilken det bestäms att om rätten till partiell sjukdagpenning upphör mitt under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats skall detta vara en sådan förändring i förhållandena som den försäkrade utan dröjsmål skall meddela Folkpensionsanstalten. Därmed får Folkpensionsanstalten utan dröjsmål kännedom även om alla andra förändringar än inledande av eget arbete eller förvärvsarbete som leder till att rätten till partiell sjukdagpenning upphör. Samtidigt blir den nuvarande 9 punkten en ny 10 punkt.

1.2. **Arbetsavtalslagen**

11 a §. Sjukfrånvaro på deltid. Enligt 2 kap. 11 § i arbetsavtalslagen har en arbetstagare som på grund av sjukdom eller olycksfall är förhindrad att utföra sitt arbete rätt till lön för sjukdomstid. Om anställningsförhållandet har varat en månad, har arbetstagaren rätt att under den tid hindret varar få sin fulla lön till utgången av den nionde vardagen efter den dag han eller hon insjuknade, dock högst till dess arbetstagarens rätt att få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen börjar. I ett anställningsförhållande som varat kortare tid än en månad har arbetstagaren på motsvarande sätt rätt att få 50 procent av sin lön.

I 2 kap. 11 § 1 mom. i arbetsavtalslagen föreskrivs om arbetstagarens rätt till lön under tiden för sjukeldighet på heltid innan dagpenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen

börjar. Det föreslås att bestämmelser om partiell sjukdagpenning fogas till sjukförsäkringslagen. Rätten till partiell sjukdagpenning skall grunda sig på ett avtal om deltidarbete mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. Betalningen av partiell sjukdagpenning förutsätter alltså arbete på deltid och å andra sidan sjukfrånvaro på deltid.

Bestämmelser om förutsättningarna för partiell sjukdagpenning skall ingå i sjukförsäkringslagen. För att göra saken känd är det skäl att i arbetsavtalslagen ta in en hänvisningsbestämmelse till bestämmelsen om partiell sjukdagpenning i 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen. Bestämmelser om sjukfrånvaro på deltid skall intas i 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen.

Sjukledighet på deltid genomförs genom ett avtal om förkortad arbetstid som ingås mellan arbetsavtalsparterna. Avsikten är att det skall vara möjligt att vara sjukledig på deltid också i sådana fall då frånvaron från arbetet på grund av sjukdom eller arbetsoförmåga har varat relativt länge och arbetstagaren under sjukledigheten på heltid har återfått sin arbetsförmåga i sådan utsträckning att han eller hon kan arbeta deltid.

Återgången till arbete på deltid efter en sjukledighet på heltid skall alltid grunda sig på arbetstagarens samtycke. Det är därför normalt att det är arbetstagaren som tar initiativet till återgången till arbetet på deltid. Om arbetstagaren under sin långa sjukledighet besöker företagshälsovården kunde det vara möjligt att i samband med besöken bedöma hans eller hennes arbetsförmåga och möjlighet att återgå till arbete på deltid och därmed sänka tröskeln att återgå till heltidsarbete efter en lång sjukledighet.

Sjukfrånvaro på deltid förutsätter alltid en medicinsk konsultation om arbetstagarens förutsättningar att utföra arbetet. Eftersom förutsättningarna för en återgång till arbete på deltid skall bedömas utgående från arbetstagarens hälsotillstånd, funktionsförmåga samt prognos för tillfrisknandet i relation till de krav som arbetsuppgifterna och arbetsförhållandena ställer, spelar företagshälsovården en avgörande roll vid bedömningen. Målet med det föreslagna arrangemanget är att stödja arbetstagarens återgång till arbetet på eget initiativ. I detta syfte skall även arbets-

givaren kunna ta upp frågan om en partiell återgång till arbetet med arbetstagaren. Även i dessa fall skall företagshälsovården bedöma arbetstagarens förutsättningar att återgå till deltidarbete. Dessutom skall arbetstagaren alltid ha rätt att bedöma sin egen förmåga att klara arbetet och under sjukledigheten komma fram till att han eller hon inte återgår till arbete på deltid mitt under sjukledigheten. Om arbetstagaren anser att han eller hon inte kan återgå till arbete på deltid under sjukledigheten får detta inte försämra arbetstagarens ställning i anställningsförhållandet.

En förutsättning för erhållande av den partiella sjukdagpenning som avses i sjukförsäkringslagen är att arbetstagaren har ingått ett avtal med sin arbetsgivare om att arbetstiden förkortas så, att arbetet utförs till minst 40 och högst 60 procent av den normala arbetstiden för en heltidsanställd arbetstagar i branschen. I sjukförsäkringslagen anges alltså hur mycket arbetstiden och lönen minst och högst skall minskas. Varken i sjukförsäkringslagen eller i arbetsavtalslagen skall det finnas några bestämmelser om det sätt på vilket arbetstiden förkortas. Därmed är det möjligt att förkorta antingen arbetstagarens arbetstid per dag eller per vecka. Det är t.ex. möjligt att komma överens om att arbetstagaren arbetar två dagar i veckan och är sjukledig tre dagar. Enligt 8 kap. 12 § i sjukförsäkringslagen förutsätter erhållandet av partiell sjukdagpenning att avtalet om deltidarbete ingås för minst två veckor och högst tre månader.

Arbetsavtalslagen ställer i sig inte några hinder för ingåendet av ett avtal om deltidarbete. Det är möjligt att ingå ett avtal om deltidarbete alltid då parterna anser att detta är nödvändigt. I 1 mom. föreskrivs dock genom en hänvisningsbestämmelse om det avtal om deltidarbete på viss tid som är en förutsättning för partiell sjukdagpenning. Avtalet förutsätter att en medicinsk bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga görs. Detta är nödvändigt bl.a. på grund av att arbetsgivaren måste pröva om arbetstagaren är i sådant skick att han eller hon förmår utföra sitt arbete utan att utsätta sig själv, andra arbetstagare eller andra personer på arbetsplatsen för fara. Arbetsgivaren skall därmed se till att de skyldigheter som anges i arbetarskyddslagen

uppfylls.

Utgångspunkten för sjukledighet på deltid är att arbetstagaren utför sina egna uppgifter enligt arbetsavtalet under en kortare tid än normalt. När arbetet utförs på deltid är det möjligt att arbetstagaren endast kan utföra en del av sina normala arbetsuppgifter. Om arbetstagarens nedsatta arbetsförmåga medför att arbetstagaren inte kan utföra sina sedvanliga arbetsuppgifter enligt arbetsavtalet skall en separat överenskommelse ingås om arbetsuppgifterna under sjukledigheten på deltid. Överenskommelsen tillämpas under sjukledigheten på deltid, varefter arbetstagaren återgår till att sköta sina gamla uppgifter. Om rätten att återgå till arbetet föreskrivs i 3 mom.

Det avtal om deltidsarbete som ligger till grund för sjukfrånvaron på deltid bedöms utgående från arbetsavtalslagen och annan arbetsrättslig lagstiftning.

Enligt 2 mom. är avtalet bindande för parterna under avtalsperioden, om inte avtalet ändras genom ett nytt avtal. Detta innebär att ett avtal om deltidsarbete kan avbrytas med ett nytt avtal, dvs. ett avtal om återgång till heltidsarbete eller ett avtal om sjukledighet på heltid.

Om arbetstagaren på grund av arbetsförmåga till följd av sjukdom inte längre klarar av sitt arbete på deltid, upphör avtalet för viss tid mitt under avtalsperioden. I dessa fall återgår arbetstagaren till sjukledighet på heltid. Förutsättningarna för att förlänga ett avtal för viss tid bedöms på basis av en bedömning av arbetstagarens återstående arbetsförmåga.

Vid bedömningen av förutsättningarna för att förlänga ett avtal om deltidsarbete för viss tid skall man beakta å ena sidan arbetstagarens bedömning av sina egna förutsättningar att arbeta och å andra sidan arbetsgivarens bedömning av om arbetstagaren kan utföra sitt arbete utan att utsätta sig själv eller andra på arbetsplatsen för fara. Om parterna mitt under ett avtal för viss tid kommer till att det inte finns förutsättningar för arbete skall Folkpensionsanstalten informeras om att ett avtal för viss tid avbrutits.

När arbetstagaren återgår till sjukledighet på heltid fastställs arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid enligt 2 kap. 11

§ i arbetsavtalslagen eller enligt ett kollektivavtal som är bindande för arbetsgivaren. Genom bestämmelsen om sjukledighet på deltid förändras inte arbetsgivarens skyldighet att betala lön. Om arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid har upphört redan innan arbetstagaren övergår till sjukledighet på deltid och det är fråga om att samma sjukdom fortsätter har arbetsgivaren inte längre någon skyldighet att betala lön när arbetstagaren övergår till sjukledighet på heltid.

Om arbetstagaren däremot under tiden med deltidsarbete insjuknar tillfälligt t.ex. i en vanlig förkylning, har han eller hon rätt till sjukledighet medan avtalet om deltidsarbete för viss tid fortgår. Arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid fastställs enligt 2 kap. 11 § i arbetsavtalslagen eller enligt ett kollektivavtal som är bindande för arbetsgivaren. Förutom rätten till lön för deltidsarbetet har arbetstagaren även rätt till partiell sjukdagpenning.

Ett tillfälligt insjuknande berättigar inte till att avsluta ett avtal om deltidsarbete för viss tid utan avtal mellan parterna. Om en tillfällig arbetsförmåga som beror på sjukdom dock med tanke på hur länge avtalet om deltidsarbete är i kraft drar ut på tiden så, att syftet med en återgång till arbete på deltid inte längre uppfylls kan ett avtal om deltidsarbete för viss tid avbrytas innan tidsfristen går ut.

Upphör eller avbryts arbetet under den tid deltidsarbete pågår av en orsak som beror på arbetsgivaren, t.ex. på grund av permittering, skall arbetstagaren i enlighet med 8 kap. 11 § 4 mom. i sjukförsäkringslagen återgå till sjukdagpenning för den tid som motsvarar de återstående dagarna med partiell sjukdagpenning.

Arbetsgivarens rätt att permittera en arbetstagare som är sjukledig på deltid fastställs på basis av det tills vidare gällande avtal som ligger till grund för sjukledigheten på deltid och inte på basis av det avtal för viss tid som gäller förkortad arbetstid. Detta gäller även sådana situationer där arbetsgivaren säger upp en arbetstagare som är sjukledig på deltid av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker. Uppsägningsrätten fastställs då enligt grunderna i 7 kap. i arbetsavtalslagen.

I 3 mom. föreskrivs om arbetstagarens rätt

att sedan avtalet för viss tid upphört återgå till att iaktta villkoren i det arbetsavtal som gällde före deltidsarbetet. När avtalet om deltidsarbete har gått ut har arbetstagaren således rätt att återgå till att iaktta sin tidigare arbetstid. Har arbetstagarens arbetsuppgifter ändrats under tiden med deltidsarbete har arbetstagaren efter avtalsperiodens slut även rätt att återgå till sina tidigare uppgifter.

1.3. Lagen om kommunala tjänsteinnehavare

26 §. Tjänstledighet. I 6 kap. i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) ingår allmänna bestämmelser om ansökan om, beviljande, avbrytande och återkallande av tjänstledighet samt om familjeledigheter. Bestämmelser om tjänstledighet ingår också i speciallagstiftningen, t.ex. i lagen om studieleddighet (273/1979) och i de kommunala tjänstekollektivavtalen. I tjänstekollektivavtalen ingår bl.a. bestämmelser om tjänsteinnehavarens rätt till sjukledighet och till lön för sjukdomstid. Bestämmelserna gäller tjänstledighet på heltid, dvs. sjukledighet på heltid, och de löneförmåner som betalas för denna tid. Samma bestämmelser gäller kommunanställda tjänsteinnehavare och arbetstagare.

Enligt 26 § kan tjänstledighet beviljas också delvis. Eftersom det är meningen att möjligheten till partiell sjukfrånvaro i fråga om tjänsteinnehavare skall genomföras på samma sätt som i fråga om arbetstagare som är anställda av en kommun eller samkommun, är det nödvändigt att även i 6 kap. i lagen om kommunala tjänsteinnehavare ta in en separat bestämmelse som motsvarar 11 a § i arbetsavtalslagen. Till 26 § fogas ett nytt 2 mom. i vilket hänvisas till 11 a § 1 och 2 mom. i arbetsavtalslagen. Med beaktande av att tjänsteförhållanden till sin natur avviker från arbetsavtalsförhållanden är det inte nödvändigt att hänvisa till paragrafens 3 mom. i vilken det bestäms om arbetstagarens rätt att återgå till att iaktta villkoren i arbetsavtalet på heltid. En tjänsteinnehavare har anställts för en viss tjänst eller ett visst tjänsteförhållande och han eller hon har rätt till detta även utan någon uttrycklig bestämmelse.

1.4. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

3 §. Arbetsoförmåga. Det föreslås att 1 mom. ändras så, att även en person som får sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen betraktas som arbetsoförmögen. Som arbetsoförmögen betraktas alltså också en person som får partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen. Den som får partiell sjukdagpenning skall på grund av sin arbetsoförmåga inte ha rätt till någon arbetslöshetsförmån. Partiell sjukdagpenning och en arbetslöshetsförmån kan inte betalas ut samtidigt.

Dessutom föreslås att de preciseringar som beror på den sjukförsäkringslag som trädde i kraft den 1 januari 2005 görs i 1 mom. Genom nämnda lag har sjukförsäkringslagen (364/1963) upphävts. Därför föreslås att hänvisningen i 3 kap. 3 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändas så att den motsvarar den nya lagen. Eftersom det i 8 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs att sjukdagpenning betalas som ersättning för inkomstbortfall vid arbetsoförmåga föreslås att motsvarande ändring också görs i detta lagrum.

5 kap. Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

3 §. Löntagares arbetsvillkor. I 3 mom. föreslås ett tillägg om att den tid för vilken en person har fått partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen och vilken inte inräknas i arbetsvillkoret skall förlänga granskningsperioden för arbetsvillkoret för löntagare.

4 §. Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor. I 4 mom. föreslås en bestämmelse om att arbete som en person har utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning inte skall räknas in i arbetsvillkoret. Med beaktande av syftet med systemet med partiell sjukdagpenning och den arbetsoförmåga som förutsätts och dessutom med beaktande av att partiell sjukdagpenning beviljas i stället för sjukdagpenning är det ändamålsenligast att erhållandet av partiell sjukdagpenning

ning jämföras med erhållande av sjukdagpenning och att arbete under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats därför inte räknas in i löntagares arbetsvillkor.

7 §. Företagares arbetsvillkor. På motsvarande sätt som i fråga om löntagares arbetsvillkor föreslås i fråga om företagares arbetsvillkor att i 1 mom. föreskrivs att arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning inte skall räknas in i arbetsvillkoret samt att i 2 mom. föreskrivs att granskningsperioden förlängs för den tid under vilken personen får partiell sjukdagpenning.

1.5. Lagen om offentlig arbetskraftsservice

9 kap Utbildningsstöd

4 §. Begränsningar i fråga om erhållande av utbildningsstöd. Det föreslås att 1 mom. ändras så, att den som får partiell sjukdagpenning inte skall ha rätt till utbildningsstöd för samma tid. Även inom systemet med utbildningsstöd jämföras den som får partiell sjukdagpenning med den som får sjukdagpenning.

Dessutom föreslås att det i 1 mom. görs de ändringar som föranleds av den sjukförsäkringslag som trädde i kraft den 1 januari 2005 och den lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) som trädde i kraft den 15 juli 2005. Genom de nämnda lagarna har sjukförsäkringslagen (347/1963) och lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) upphävts. Därför föreslås att författningshänvisningarna och namnen på förmånen ändras så att de motsvarar den gällande lagstiftningen.

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter

På basis av 8 kap. 12 § 1 mom. i den föreslagna sjukförsäkringslagen föreskrivs genom förordning av statsrådet om längden på de perioder då partiell sjukdagpenning betalas. Med stöd av 2 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet dessutom närmare om de utredningar som den försäkrade måste visa upp för att partiell sjukdagpenning skall kunna betalas för en kortare tid än minimtiden för partiell sjukdagpenning.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

4. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Partiell sjukdagpenning skall betalas som en förmån som tryggar den försäkrades utkomst för den tid under vilken den försäkrade arbetar deltid samtidigt som han eller hon ännu är arbetsoförmögen på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen. Partiell sjukdagpenning betalas utöver lön till den försäkrade under den tid avtalet om deltidsarbete är i kraft. Arrangemanget är frivilligt för alla parter och det syftar till att stödja den försäkrades återgång till arbetslivet efter en längre tids arbetsoförmåga.

Utan arbete som berättigar till partiell sjukdagpenning betalas sjukdagpenning åt den försäkrade för samma tid. Till beloppet motsvarar den partiella sjukdagpenningen hälften av den sjukdagpenning som betalas för motsvarande tid. Genom propositionen försämrar inte någons utkomtskydd under sjukdomstiden och därför kan den behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 1 kap. 4 § 6 punkten, rubriken för 8 kap. och 8 kap. 7 § 2 mom., 15 kap. 4 § 1 mom. 1 punkten och 15 kap. 20 § 1 mom. samt
fogas till 8 kap. nya 11—13 § och till 11 kap. en ny 12 § som följer:

1 kap.

gans inträde.

Lagens syfte och tillämpningsområde

4 §

11 §

*Definitioner**Rätt till partiell sjukdagpenning*

I denna lag avses med

6) dagpenningsförmån sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning, föräldradagpenning och specialvårdspenning,

Partiell sjukdagpenning är avsedd återgången till arbetslivet för en 16—67 årig försäkrad som är arbetsoförmögen i enlighet med 4 §.

En arbetstagare eller företagare som beviljats sjukdagpenning och som fortfarande är arbetsoförmögen i enlighet med 4 § har rätt till partiell sjukdagpenning omedelbart efter sjukdagpenningen när de förutsättningar som anges i denna paragraf föreligger.

En förutsättning för rätten till partiell sjukdagpenning är att den försäkrade har haft rätt till sjukdagpenning, som räknas in i maximitiden enligt 8 §, i minst 60 vardagar omedelbart före ingången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas och att den försäkrade utan att hälsan eller tillfrisknandet äventyras kan sköta en del av sina arbetsuppgifter. Dessutom förutsätts att den försäkrades arbetstid före sjukdagpenningsperioden har motsvarat heltidsarbete och att han eller hon har kommit överens om att utföra sitt arbete på deltid så, att arbetstiden och lönen minskar med minst 40 och högst 60 procent

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

7 §

Självrisktid

Om en försäkrads arbetsoförmåga på grund av samma sjukdom inträder på nytt inom 30 dagar från den dag för vilken senast betalades sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning, skall sjukdagpenning betalas från och med följande vardag efter arbetsoförmå-

av arbetstiden och lönen. Avtalet om deltid-arbetet skall vara i kraft hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. För att företagare skall ha rätt till partiell sjukdagpenning förutsätts att det arbete som utförs i det egna företaget minskar med minst 40 och högst 60 procent för den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas.

Upphör den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas och beror detta på sjukdom, att anställningsförhållandet upphör eller finns det någon annan motsvarande orsak återgår den försäkrade till sjukdagpenning för den tid som motsvarar de återstående dagarna för vilka partiell sjukdagpenning beviljats.

12 §

Betalning av partiell sjukdagpenning

Partiell sjukdagpenning betalas för högst 72 vardagar. Den kan betalas utan avbrott eller för en sammanhängande tid om minst 12 vardagar. Partiell sjukdagpenning betalas från och med första vardagen efter den då rätten till sjukdagpenning upphörde. Den första perioden för vilken partiell sjukdagpenning beviljas skall börja omedelbart efter utgången av en sådan sjukdagpenningsperiod på basis av vilken den försäkrade i enlighet med 10 § får rätt till partiell sjukdagpenning. Bestämmelser om betalningsperioderna för partiell sjukdagpenning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Övergår den försäkrade till sjukdagpenning, föräldradagpenning eller arbetslöshetsförmån som avses i 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats, kan partiell sjukdagpenning även betalas för en kortare tid än 12 vardagar. Betalningen av partiell sjukdagpenning förutsätter härvid att den försäkrade på ett tillförlitligt sätt anger orsaken till att rätten till partiell sjukdagpenning upphör. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vilka utredningar den försäkrade skall förete när han eller hon ansöker om partiell sjukdagpenning för en kortare tid än 12 var-

dagar.

Återgår den försäkrade till sitt arbete på heltid kan partiell sjukdagpenning betalas på nytt, även om den försäkrade inte däremellan har haft rätt till sjukdagpenning i 60 vardagar, om

1) den försäkrade ännu inte har fått partiell sjukdagpenning för maximitiden, och

2) den försäkrade efter arbete på heltid har haft rätt till sjukdagpenning för minst en vardag, och

3) arbetet på heltid efter utgången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats inte har varat längre än 30 dagar.

När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren. När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas dock också sådana dagar för vilka partiell sjukdagpenning inte har betalats på grund av att den försäkrade har fått föräldradagpenning för samma tid. Har den försäkrade varit arbetsför i tolv månader utan avbrott skall inte dagar med partiell sjukdagpenning före denna tid beaktas när maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut.

13 §

Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning

Om inte annat särskilt föreskrivs om partiell sjukdagpenning tillämpas på den i tillämpliga delar vad som i denna lag föreskrivs om sjukdagpenning, med undantag för bestämmelserna i 7 kap. 4 § och 15 kap. 10 §.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

12 §

Beloppet av partiell sjukdagpenning

Utan hinder av bestämmelserna i 1—7 § i detta kapitel är beloppet av den partiella sjukdagpenningen likvärt alltid hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedel-

bart föregår den partiella sjukdagpenningen. I beloppet av den föregående sjukdagpenning som föregår den partiella sjukdagpenningen beaktas dock inte sådana i 12 kap. avsedda förmåner som är primära i förhållande till sjukdagpenningen.

15 kap.

Verkställighet

4 §

Tidsfrister för ansökan om dagpenningsförmåner

Dagpenningsförmåner skall sökas som följande:

1) sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning, specialvårdspenning och särskild moderskapspenning inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

20 §

Meddelande om förändrade förhållanden

Om det i en förmånstagares förhållanden inträffar en sådan förändring som påverkar rätten att få en förmån eller minskar förmånsbeloppet, skall han eller hon omedelbart meddela Folkpensionsanstalten om förändringen. Sådana förändringar i förhållandena är följande:

1) den försäkrade börjar utföra förvärvsarbete eller eget arbete under dagpenningsperioden,

2) en adoptivförälder som får föräldrapenning avbryter vården av adoptivbarnet,

3) det önskas att moderskapspenning betalas till fadern i form av föräldrapenning i de fall som avses i 9 kap. 13 § 1 mom. eller på grund av moderns död,

4) rätt inträder till en sådan förmån som betalas med stöd av en annan lag och som begränsar rätten till en förmån enligt denna lag eller minskar förmånen,

5) den försäkrade börjar få ersättning med stöd av en annan lag för kostnader som är ersättningsgilla enligt denna lag,

6) den försäkrades rätt till dagpenning upphör på grund av en begränsning som avses i 8 kap. 5 § eller 9 kap. 15 § i denna lag,

7) den försäkrade flyttar från Finland,

8) en försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare upphör att gälla eller beloppet av den försäkrades arbetsinkomst förändras under lönebetalningsperioden,

9) den försäkrades avtal om deltidsarbete upphör under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats, samt

10) någon annan liknande förändring i förhållandena som den försäkrade borde ha uppgett när han eller hon ansökte om förmånen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av arbetsavtalslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till arbetsavtalslagen av den 26 januari 2001 (55/2001) en ny 2 kap. 11 a § som följer:

2 kap.

Arbetsgivarens skyldigheter

11 a §

Sjukfrånvaro på deltid

Bestämmelser om arbetstagares rätt till partiell sjukdagpenning och om det avtal om deltidarbete för viss tid som ligger till grund för den finns i 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen. Syftet med sjukfrånvaro på deltid är att stödja arbetstagaren då det gäller att på eget initiativ återgå till arbetet efter en lång sjukledighet. Avtalet om deltidarbete ingås

utgående från en utredning av arbetstagarens hälsotillstånd.

Parterna skall komma överens om ändring av avtalet om deltidarbete under avtalsperioden skall avtal ingås. Ett avtal för viss tid upphör dock under avtalsperioden om arbetstagaren på grund av sjukdom inte längre klarar av sitt deltidarbete.

När avtalet om deltidarbete upphör har arbetstagaren rätt att på nytt iakttä villkoren i det avtal om arbete på heltid som föregick avtalet om deltidarbete.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

3.

Lag**om ändring av 26 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 26 § i lagen av den 11 april 2003 om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) ett nytt 2 mom. som följer:

26 §

Tjänstledighet

I fråga om tjänsteinnehavares sjukfrånvaro på deltid gäller vad som föreskrivs i 2 kap. 11 a § 1 och 2 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001).

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

4.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 3 kap. 3 § 1 mom., 5 kap. 3 § 3 mom., 5 kap. 4 § 4 mom. samt 5 kap. 7 § 1 och 2 mom., av dem 5 kap. 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1047/2004, som följer:

3 kap.

**Allmänna begränsningar för erhållande
av förmåner**

3 §

Arbetsoförmåga

Den som är arbetsoförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsoförmögen anses den som får sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (347/1956) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsoförmåga. Som arbetsoförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

5 kap.

**Förutsättningar för erhållande av arbets-
löshetsdagpenning**

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 eller 2 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret. Granskningsperioden förlängs för den tid under vilken en person får partiell sjukdagpenning.

4 §

*Arbete som skall räknas in i löntagares
arbetsvillkor*

I arbetsvillkoret inräknas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då en person under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i sammanlagt 24 månader har arbetat som företagare i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. Varje period som personen har arbetat som företagare inräknas endast en gång i arbetsvillkoret. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den ar-

betsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödsel, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden eller har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning, förlängs den i 1 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen forutsätter.

5.

Lag**om ändring av 9 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 9 kap. 4 § 1 mom. i lagen av den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som följer:

9 kap.

Utbildningsstöd

4 §

Begränsningar i fråga om erhållande av utbildningsstöd

Rätt till utbildningsstöd föreligger inte för den tid en studerande får

1) sjukdagpenning eller partiell sjukdag-

penning enligt sjukförsäkringslagen, eller

2) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt de lagar eller de pensionsstadgor eller det pensionsreglemente som avses i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt olycksfalls- eller trafikförsäkringen eller enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

_____ Åtgärder som verkställigheten av lagen
föresätter får vidtas innan lagen träder i
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. kraft.

Helsingfors den 22 december 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 1 kap. 4 § 6 punkten, rubriken för 8 kap. och 8 kap. 7 § 2 mom., 15 kap. 4 § 1 mom. 1 punkten och 15 kap. 20 § 1 mom. samt
fogas till 8 kap. nya 11—13 § och till 11 kap. en ny 12 § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 kap.

1 kap.

Lagens syfte och tillämpningsområde**Lagens syfte och tillämpningsområde**

4 §

4 §

*Definitioner**Definitioner*

I denna lag avses med

I denna lag avses med

6) *dagpenningsförmån* sjukdagpenning, föräldradagpenning och specialvårdspenning,

6) ***dagpenningsförmån*** sjukdagpenning, *partiell sjukdagpenning*, föräldradagpenning och specialvårdspenning,

8 kap.

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning**Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning**

7 §

7 §

*Självrisktid**Självrisktid*

Om en försäkrads arbetsförmåga på grund av samma sjukdom inträder på nytt inom 30 dagar från den dag för vilken senast betalades sjukdagpenning, skall sjukdagpenning betalas från och med följande vardag efter arbetsförmågans inträde.

Om en försäkrads arbetsförmåga på grund av samma sjukdom inträder på nytt inom 30 dagar från den dag för vilken senast betalades sjukdagpenning *eller partiell sjukdagpenning*, skall sjukdagpenning betalas från och med följande vardag efter ar-

betsoförmågans inträde.

11 §

Rätt till partiell sjukdagpenning

Partiell sjukdagpenning är avsedd återgången till arbetslivet för en 16—67 årig försäkrad som är arbetsoförmögen i enlighet med 4 §.

En arbetstagare eller företagare som beviljats sjukdagpenning och som fortfarande är arbetsoförmögen i enlighet med 4 § har rätt till partiell sjukdagpenning omedelbart efter sjukdagpenningen när de förutsättningar som anges i denna paragraf föreligger.

En förutsättning för rätten till partiell sjukdagpenning är att den försäkrade har haft rätt till sjukdagpenning, som räknas in i maximitiden enligt 8 §, i minst 60 vardagar omedelbart före ingången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas och att den försäkrade utan att hälsan eller tillfrisknandet äventyras kan sköta en del av sina arbetsuppgifter. Dessutom förutsätts att den försäkrades arbetstid före sjukdagpenningsperioden har motsvarat heltidsarbete och att han eller hon har kommit överens om att utföra sitt arbete på deltid så, att arbetstiden och lönen minskar med 40 och högst 60 procent av arbetstiden och lönen. Avtalet om deltidsarbetet skall vara i kraft hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. För att företagare skall ha rätt till partiell sjukdagpenning förutsätts att det arbete som utförs i det egna företaget minskar med minst 40 och högst 60 procent för den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas.

Upphör den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas och beror detta på sjukdom, att anställningsförhållandet upphör eller finns det någon annan motsvarande orsak återgår den försäkrade till sjukdagpenning för den tid som motsvarar de återstående dagarna för vilka partiell sjukdagpenning beviljats.

12 §

Betalning av partiell sjukdagpenning

Partiell sjukdagpenning betalas för högst 72 vardagar. Den kan betalas utan avbrott eller för en sammanhängande tid om minst 12 vardagar. Partiell sjukdagpenning betalas från och med första vardagen efter den då rätten till sjukdagpenning upphörde. Den första perioden för vilken partiell sjukdagpenning beviljas skall börja omedelbart efter utgången av en sådan sjukdagpenningsperiod på basis av vilken den försäkrade i enlighet med 10 § får rätt till partiell sjukdagpenning. Bestämmelser om betalningsperioderna för partiell sjukdagpenning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Övergår den försäkrade till sjukdagpenning, föräldradagpenning eller arbetslöshetsförmån som avses i 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats, kan partiell sjukdagpenning även betalas för en kortare tid än 12 vardagar. Betalningen av partiell sjukdagpenning förutsätter härvid att den försäkrade på ett tillförlitligt sätt anger orsaken till att rätten till partiell sjukdagpenning upphör. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vilka utredningar den försäkrade skall förete när han eller hon ansöker om partiell sjukdagpenning för en kortare tid än 12 vardagar.

Återgår den försäkrade till sitt arbete på heltid kan partiell sjukdagpenning betalas på nytt, även om den försäkrade inte däremellan har haft rätt till sjukdagpenning i 60 vardagar, om

1) den försäkrade ännu inte har fått partiell sjukdagpenning för maximitiden, och

2) den försäkrade efter arbete på heltid har haft rätt till sjukdagpenning för minst en vardag, och

3) arbetet på heltid efter utgången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats inte har varat längre än 30 dagar.

När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de före-

gående två åren. När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas dock också sådana dagar för vilka partiell sjukdagpenning inte har betalats på grund av att den försäkrade har fått föräldradagpenning för samma tid. Har den försäkrade varit arbetsför i tolv månader utan avbrott skall inte dagar med partiell sjukdagpenning före denna tid beaktas när maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut.

13 §

Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning

Om inte annat särskilt föreskrivs om partiell sjukdagpenning tillämpas på den i tillämpliga delar vad som i denna lag föreskrivs om sjukdagpenning, med undantag för bestämmelserna i 7 kap. 4 § och 15 kap. 10 §.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmåner

12 §

Beloppet av partiell sjukdagpenning

Utan hinder av bestämmelserna i 1—7 § i detta kapitel är beloppet av den partiella sjukdagpenningen likväl alltid hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen. I beloppet av den föregående sjukdagpenning som föregår den partiella sjukdagpenningen beaktas dock inte sådana i 12 kap. avsedda förmåner som är primära i förhållande till sjukdagpenningen.

Gällande lydelse

15 kap.

Verkställighet

4 §

*Tidsfrister för ansökan om dagpenningss-
förmåner*

Dagpenningssförmåner skall sökas som följer:

1) sjukdagpenning, specialvårdspenning och särskild moderskapspenning inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

20 §

Meddelande om förändrade förhållanden

Om det i en förmånstagares förhållanden inträffar en sådan förändring som påverkar rätten att få en förmån eller minskar förmånsbeloppet, skall han eller hon omedelbart meddela Folkpensionsanstalten om förändringen. Sådana förändringar i förhållandena är följande:

1) den försäkrade börjar utföra förvärvsarbete eller eget arbete under dagpenningssperioden,

2) en adoptivförälder som får föräldrapenning avbryter vården av adoptivbarnet,

3) det önskas att moderskapspenning betalas till fadern i form av föräldrapenning i de fall som avses i 9 kap. 13 § 1 mom. eller på grund av moderns död,

4) rätt inträder till en sådan förmån som betalas med stöd av en annan lag och som begränsar rätten till en förmån enligt denna lag eller minskar förmånen,

5) den försäkrade börjar få ersättning med stöd av en annan lag för kostnader som är ersättningsgilla enligt denna lag,

6) den försäkrades rätt till dagpenning upphör på grund av en begränsning som avses i 8 kap. 5 § eller 9 kap. 15 § i denna lag,

7) den försäkrade flyttar från Finland,

8) en försäkring enligt lagen om pension

Föreslagen lydelse

15 kap.

Verkställighet

4 §

*Tidsfrister för ansökan om dagpenningss-
förmåner*

Dagpenningssförmåner skall sökas som följer:

1) sjukdagpenning, *partiell sjukdagpenning*, specialvårdspenning och särskild moderskapspenning inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

20 §

Meddelande om förändrade förhållanden

Om det i en förmånstagares förhållanden inträffar en sådan förändring som påverkar rätten att få en förmån eller minskar förmånsbeloppet, skall han eller hon omedelbart meddela Folkpensionsanstalten om förändringen. Sådana förändringar i förhållandena är följande:

1) den försäkrade börjar utföra förvärvsarbete eller eget arbete under dagpenningssperioden,

2) en adoptivförälder som får föräldrapenning avbryter vården av adoptivbarnet,

3) det önskas att moderskapspenning betalas till fadern i form av föräldrapenning i de fall som avses i 9 kap. 13 § 1 mom. eller på grund av moderns död,

4) rätt inträder till en sådan förmån som betalas med stöd av en annan lag och som begränsar rätten till en förmån enligt denna lag eller minskar förmånen,

5) den försäkrade börjar få ersättning med stöd av en annan lag för kostnader som är ersättningsgilla enligt denna lag,

6) den försäkrades rätt till dagpenning upphör på grund av en begränsning som avses i 8 kap. 5 § eller 9 kap. 15 § i denna lag,

7) den försäkrade flyttar från Finland,

8) en försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för

Gällande lydelse

för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare upphör att gälla eller beloppet av den försäkrades arbetsinkomst förändras under lönebetalningsperioden, samt

9) någon annan liknande förändring i förhållandena som den försäkrade borde ha uppgett när han eller hon ansökte om förmanen.

Föreslagen lydelse

lantbruksföretagare upphör att gälla eller beloppet av den försäkrades arbetsinkomst förändras under lönebetalningsperioden

9) *den försäkrades avtal om deltidsarbete upphör mitt under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats, samt*

10) någon annan liknande förändring i förhållandena som den försäkrade borde ha uppgett när han eller hon ansökte om förmanen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av arbetsavtalslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till arbetsavtalslagen av den 26 januari 2001 (55/2001) en ny 2 kap. 11 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 kap.

Arbetsgivarens skyldigheter

11 a §

Sjukfrånvaro på deltid

Bestämmelser om arbetstagares rätt till partiell sjukdagpenning och om det avtal om deltidsarbete för viss tid som ligger till grund för den finns i 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen. Syftet med sjukfrånvaro på deltid är att stödja arbetstagaren då det gäller att på eget initiativ återgå till arbetet efter en lång sjukledighet. Avtalet om deltidsarbete ingås utgående från en utredning av arbetstagarens hälsotillstånd.

Parterna skall komma överens om ändring av avtalet om deltidsarbete under avtalsperioden skall avtal ingås. Ett avtal för viss tid upphör dock under avtalsperioden om arbetstagaren på grund av sjukdom inte längre klarar av sitt deltidsarbete.

När avtalet om deltidsarbete upphör har arbetstagaren rätt att på nytt iakttä villkoren i det avtal om arbete på heltid som föregick avtalet om deltidsarbete.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

3.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 26 § i lagen av den 11 april 2003 om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §

Tjänstledighet

I fråga om tjänsteinnehavares sjukfrånvaro på deltid gäller vad som föreskrivs i 2 kap. 11 a § 1 och 2 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

4.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 3 kap. 3 § 1 mom., 5 kap. 3 § 3 mom., 5 kap. 4 § 4 mom., samt 5 kap. 7 § 1 och 2 mom., av dem 5 kap. 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1047/2004, som följer:

Gällande lydelse

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

3 §

Arbetsoförmåga

Den som är arbetsoförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsoförmögen anses den som får dagpen-

Föreslagen lydelse

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

3 §

Arbetsoförmåga

Den som är arbetsoförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsoförmögen anses den som får *sjukdag-*

Gällande lydelse

ning enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (347/1956) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsoförmåga. Som arbetsoförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 eller 2 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret.

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

I arbetsvillkoret inräknas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått arbetsmarknads-

Föreslagen lydelse

penning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (347/1956) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsoförmåga. Som arbetsoförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 eller 2 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret. *Granskningsperioden förlängs för den tid under vilken en person får partiell sjukdagpenning.*

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

I arbetsvillkoret inräknas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått arbetsmarknads-

stöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då en person under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i sammanlagt 24 månader har arbetat som företagare i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. Varje period som personen har arbetat som företagare inräknas endast en gång i arbetsvillkoret. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödsel, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år.

stöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid. *I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning.*

7 §

Företagares arbetsvillkor

Företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då en person under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i sammanlagt 24 månader har arbetat som företagare i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. Varje period som personen har arbetat som företagare inräknas endast en gång i arbetsvillkoret. *I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning.* Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödsel, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden *eller har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning*, förlängs den i 1 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 9 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice**

I enlighet med riksdagens beslut
Ändras 9 kap. 4 § 1 mom. i lagen av den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som följer:

Gällande lydelse

9 kap.

Utbildningsstöd

4 §

Begränsningar i fråga om erhållande av utbildningsstöd

Rätt till utbildningsstöd föreligger inte för den tid en studerande får

1) dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, eller

2) rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) eller enligt de lagar eller de pensionsstadgor eller det pensionsreglemente som avses i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt olycksfalls- eller trafikförsäkringen eller enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

Föreslagen lydelse

9 kap.

Utbildningsstöd

4 §

Begränsningar i fråga om erhållande av utbildningsstöd

Rätt till utbildningsstöd föreligger inte för den tid en studerande får

1) sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, eller

2) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt de lagar eller de pensionsstadgor eller det pensionsreglemente som avses i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt olycksfalls- eller trafikförsäkringen eller enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

